

Kahjustatud kaalikas.

Musta õõnsusega kaalikad

Kaalikakasvatus ebaõnnestus muldänavu täielikult. Paljud juurikad on seest õõnsad ja musta kirmega kaetud. Kaalika välispinnal on näha pruunikaid laike. Need on ka osaliselt lõhenenud. Kas see häda on tekkinud booripuuduse tõttu või on tegu mõne mulle tundmatu haigusega? Kaalikad kasvasid liivakal mullal.

Vastab
VÄINO PALLUM

Tõenäoliselt on kahjustuse põhjuseks seenhaigus – ristõieliste mustmädanik. Haigus tekitab *Leptosphaeria maculans*. Seennakkusele viitab juurikasise tüümiku kattumine patogeeni musta seeneniidistikuga. Mustmädaniku nakkuse esmatunnused ilmnevad hallikate laikude tekkimisega juurika välispinnal. Laigud laienevad, vajuvad veidi sisse ja pruunistuvad, hiljem lõhenevad.

Luubiga vaadates on kahjustuskohal näha musti punktisuurusi pükniide (seene algeoslaid). Harvem avaldub haigus kõigepealt kaalika lehevartel tumeda äärisega veidi sisse vajunud laikudena ja lehtedel ümarate pruunikate laikudena. Kasvades tekib juurika sismuses tüümik, mis kattub musta seeneniidistikuga.

Kui niisuguseid kaalikaid keldris hoistada, siis teiste patogeenide lisandumisel lähevad juurikad seisemisel mädanema.

Booripuudusest tingitud kasvuhäiret eristavad mustmädanikust klaasjad või pruunikad laigud või ringina pruunistunud taimekude. Need ilmnevad kaalika lõhkiõikamisel. Tõsisema boorivaeguse korral võib juurikas ka õõnsaks muutuda, kuid jääb seest pruuniks ja kobedaks.

Happelis liivakal vähese kaaliumisisaldusega mullal on kaalikas siiski vastuvõtlikum mustmädanikule.

Enamasti omastamishäire tõttu tekkinud booripuudus esineb aga lubjarikkal mullal, ka lämmastikuga liialdamisel ning kerge mulla vähese niiskusesisalduse korral

Mustmädaniku tekitaja kandub edasi seemnetega ja säilib taimejätmetel. Nakatunud seemne külvil, eriti kui tärkamistingimused on ebasoodsad, võivad tõusmed hävida sarnaselt tõusmepõletikuga.

Erandjuhtudel võib nakkus alguse saada ristõielistelt umbrohtudelt (põldsinep, põldrõigas). Taimelt taimele levib haigus pükniidides moodustunud lülieostega.

Haiguse ennetamiseks pidage 3–4 aastat vahet, enne kui ristõielisi köögivilju samas kohas kasvutama hakkate.

Kasutage küllaldaselt kaaliumfosforväetisi, hävitage regulaarselt taimejätmed ning hoidke peenraa ja selle ümbrus alati umbrohu puhas.

Enne külvi puhtige seemneid Aliette 80 WGga.